

AÜB Uluslararası ARGE ve İş birliği Projesi

Yürütücü Bilgilendirme Kılavuzu

1. Projenin Amacı

Bu proje ile yurt dışından saygın üniversiteler ve araştırmacılar ile AÜB üyesi üniversiteler arasında iş birliğini güçlendirmek; ulusal kalkınma hedefleri doğrultusunda kritik araştırma alanlarında sinerji yaratmak; YÖK vizyonu ve Cumhurbaşkanlığı kalkınma hedeflerine uygun olarak bölgesel ve uluslararası düzeyde rekabetçi, yenilikçi çözümler üretmek ve üniversitelerimizi dünya sıralamalarında üst sıralara taşımak amaçlanmaktadır.

2. Kapsam

Protokol kapsamında yürütücüler;

- Uluslararası ortak çalışmalar ve araştırma projeleri yürütebilir,
- Ulusal büyük ölçekli araştırma projeleri (TÜBİTAK 1001, 1003, 1004, 1007 vb.) yürütebilir,
- Yurt dışındaki saygın üniversite ve araştırmacılarla yayın, patent ve fikri mülkiyet haklarında ortak hareket edebilir,
- Akademik personel ve öğrencilerin bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik edebilir,
- Ortak bilimsel etkinlikler (çalıştaylar, sempozyumlar vb.) düzenleyebilir.

3. Başvuru ve İşleyiş

3.1. Proje Başvuru Süreci

- Başvuru başlangıç ve bitiş tarihleri her yıl **AÜB Üst Kurulu (Rektörler)** tarafından belirlenerek duyurulur.
- Her üniversite, bu proje türüne özel **en az beş adet öncelikli alan** belirler.
- Başvurular yalnızca bu **öncelikli alanlar** kapsamında yapılır.
- **En az üç AÜB üyesi üniversitenin** katılımıyla ortak çalışma grupları oluşturulur.
- Projeye **yurt dışından araştırmacılar** da dahil edilebilir.

3.2. Proje Yapısı

- Hazırlanan ortak proje, **iş paketlerine** ayrılır.
- Her üniversite, kendi iş paketinde yer alan bölümden **sorumludur**.
- Proje bütçesi, proje yürütücüsünün bağlı olduğu üniversitenin **BAP birimi** tarafından desteklenir.

3.3. Koordinatör Üniversite

- Proje süreçlerinin idari, mali ve yasal koordinasyonu için **en yüksek bütçeyi ayıran** üniversite Koordinatör Üniversite olarak seçilir.
- Bütçelerin eşit olması durumunda **tarafların ortak kararıyla** koordinatör belirlenir.

- Uluslararası ortaklarla yapılacak yazışmalar dahil tüm resmi süreçler **Koordinatör Üniversite** tarafından yürütülür.

3.4. BAP Süreçleri

- Her üniversite kendi BAP biriminde **"AÜB Uluslararası ARGE"** proje kalemini oluşturur.
- Proje değerlendirme ve diğer tüm süreçler, üniversitelerin **kendi BAP mevzuatlarına** göre yürütülür.

4. Proje Süresi

- Proje süresi **en fazla 24 aydır**.
- Bu kapsamda verilen projeler, araştırmacıların kendi BAP mevzuatlarındaki **kotalara dahil edilmez**.
- Proje yürütücüsünün (sözleşme süresi bitiminin en az bir ay öncesinden) gerekçeli talebi üzerine, Komisyon kararıyla **36 aya kadar ek süre** verilebilir.
- Proje işleyişinin yasal süreler içinde tamamlanmasını engelleyecek şekilde ortaya çıkan; yürütücü veya araştırmacıların hastalığı, doğal afet, materyal temininde sıkıntı yaşanması vb. nedenlerle nihai amaçlarına ulaşmasında zorluklar bulunduğu görülen projelerin sürdürülüp sürdürülemeyeceğine ya da hangi koşullarla sürdürüleceğine **ilgili BAP Komisyonu** tarafından karar verilir; gerek görülmesi durumunda her üniversite kendi yönergesindeki yaptırımları uygulayabilir.

5. Değerlendirme Süreci

- Ortak proje, her üniversitenin BAP birimine sunulur.
- İlgili üniversitenin **BAP Komisyonu** tarafından 0–10 aralığında genel değerlendirme puanı verilir.
- Ortak üniversitelerin puanlarının **ortalaması 7 ve üzeri** olduğu takdirde, tüm üniversiteler proje başvurusunu kabul etmiş sayılır ve **desteklenme kararı** alınır.

6. İzleme ve Raporlama

- Proje ekibi tarafından **her altı ayda bir ortak ara rapor** sunulur.
- Ara raporlarda; çalışmaların gelişme durumu, varılan ara sonuçlar, yapılan ve yapılması düşünülen bildiri ve yayınlar ile projeye ilişkin **bilimsel, teknik, yönetsel ve mali** her türlü bilgi yer alır.
- **Proje sonuç raporu**, sözleşmede belirtilen bitiş tarihini izleyen **en geç üç ay içinde** kendi BAP Birimine teslim edilir.
- Zamanında teslim edilmeyen ara ve sonuç raporları için ilgili üniversitenin **BAP Yönergesinde yer alan yaptırımlar** uygulanır.

7. Proje Ortaklık Sözleşmesi

Her proje için taraflar arasında; **görev, yetki, sorumluluk, fikri ve sınai mülkiyet haklarını** belirten **tek bir ortaklık sözleşmesi** imzalanır.

8. Görevlendirme ve İzin Süreçlerinde Destek

Taraflar, projede görev alan araştırmacı ve yürütücülerin faaliyetlerini etkin yürütebilmeleri için ihtiyaç duyulan **akademik ve idari görevlendirme, izin ve diğer kurumsal işlemlerde** birbirlerine gerekli kolaylığı sağlamayı ve ilgili mevzuat çerçevesinde **azami desteği** sunmayı taahhüt eder.

9. Ortak Yayın Etiketi ve Kurumsal Görünürlük

- Protokol kapsamında yürütülen projelerden doğan tüm **yayın, bildiri, patent ve benzeri bilimsel çıktılarda** "AÜB Uluslararası ARGE" desteğinin açıkça belirtilmesi esastır.
- Taraflar, açık bilim politikalarına uygun olarak **veri paylaşımını ve açık erişimli yayıncılığı** teşvik eder.

10. Proje Çıktıları

Proje sonuçlandıktan sonra **en geç 2 yıl içinde**, üniversitelerin araştırma performansına katkı sağlamak amacıyla aşağıdaki yükümlülüklerden **en az birinin** yerine getirilmesi beklenir:

10.1. Uluslararası Hakemli Yayınlar (En az bir adet)

- Scopus tarafından **Q1 veya Q2** kategorisinde taranan dergilerde yayın
- Uluslararası **kitap bölümü** (BKCI kapsamında)

10.2. Ulusal ve Uluslararası Proje Kabulü

- **Uluslararası Proje:** Ar-Ge niteliği taşıyan ve araştırma süresi en az 12 ay olan uluslararası projeler (BAP destekli projeler hariç)
- **TÜBİTAK Projesi:** ARDEB (1002 hariç) ve TEYDEB (araştırma süresi en az 12 ay) kapsamındaki projeler
- **Diğer Proje:** Uluslararası veya TÜBİTAK projesi kapsamında değerlendirilemeyen; araştırma süresi en az 12 ay ve proje bütçesi en az TÜBİTAK 1001 düzeyinde olan projeler

10.3. Fikri Mülkiyet Hakkı

- **Patent, faydalı model veya tür tescili** almış olmak

Önemli: Yükümlülükler yerine getirilmediği durumda proje yürütücülerine, bağlı bulundukları üniversitenin **BAP mevzuatı çerçevesinde öngörülen müeyyideler** uygulanır.

11. Finansal Hükümler

- Her üniversite, başvuru dönemi için **kendi proje bütçesi üst limitini** belirler.
- Bütçe desteği **yalnızca başvuruyu yapan üniversitenin kendi personeline** verilir.
- **Üniversiteler arası bütçe transferi** veya bir üniversitenin diğer ortağın harcamalarını karşılaması **mümkün değildir**.
- Talep edilen bütçeler; **sarf malzeme alımı, makine-teçhizat bedelleri, seyahat giderleri ve hizmet alımı** gibi standart BAP harcama esaslarına uygun olarak planlanmalıdır.

12. Fikri Mülkiyet Hakları

- Taraflar, protokol kapsamındaki araştırma, geliştirme ve proje faaliyetlerinde ortaya çıkabilecek **fikri mülkiyet haklarının paylaşımı ve korunması** konusunda iş birliği yapar.
- Ortaya çıkan buluş, patent, yazılı eser, yazılım ve diğer fikri mülkiyet hakları; **desteklenen bütçe oranları** ve **proje fikrinin oluşmasındaki entelektüel katkı payları** birlikte değerlendirilerek adil şekilde paylaşılır.
- Bu oranlar, her projenin başlangıcında yapılacak **Proje Ortaklık Sözleşmesi** ile belirlenir.
- Taraflardan hiçbirisi, diğer tarafın onayı olmadan fikri mülkiyet hakkını **üçüncü şahıslara devredemez veya lisans veremez**.

13. Gizlilik ve Etik

- Taraflar, elde edilen her türlü **gizli bilgi ve veriyi** gizli tutmakla yükümlüdür.
- Gizli bilgi, her iki tarafın yazılı onayı olmadan üçüncü şahıslara açıklanamaz.
- Gizli bilgi yalnızca protokolün amacına uygun kullanılabilir ve **proje süresi ve sonrasında 5 yıl** boyunca korunur.
- Yasal yükümlülük nedeniyle ifşa gereken durumlarda taraflar birbirine **derhal bildirimde** bulunur.
- Taraflar, araştırmalarında **etik kurallara** riayet eder; özellikle denekler ve veri kullanımı konusunda yüksek etik standartları benimser.
- Etik kurul onayı gerekiyorsa başvuru süreçlerinin takibi **Koordinatör Üniversite** tarafından yapılır; ancak her bir merkezin **yetkili Etik Kurullarından** gerekli izinlerin alınması zorunludur.

14. Uluslararası İş Birliğine Açılım

- Taraflar, elde edilen bilimsel bilgi, araştırma kapasitesi ve çıktıları **uluslararası iş birlikleriyle** zenginleştirmeyi ve küresel düzeyde görünür kılmayı teşvik eder.
- Ortak projelerin **Avrupa Birliği (Horizon Europe, Erasmus+ vb.)**, **TÜBİTAK Uluslararası Programları**, **Birleşmiş Milletler**, **UNESCO**, **Dünya Bankası** ve benzeri çok taraflı fon kaynaklarına sunulması teşvik edilir.
- Araştırmacıların **kısa ve uzun süreli yurt dışı akademik değişim programlarına** katılımı, ortak danışmanlıklar ve araştırmacı hareketliliği kolaylaştırılır.
- Ortak projelerden doğan akademik yayınlarda **yabancı araştırmacıların ortak yazar** olarak yer alması teşvik edilir.
- Taraflar, ikili ve çok taraflı uluslararası protokollere bu protokolü **referans göstererek** yeni iş birlikleri geliştirebilir.

15. İhtilafların Çözümü

Taraflar, ihtilafları öncelikle **Anadolu Üniversiteleri Birliği Üst Kurulu** nezdinde uzlaşma (dostane çözüm) yoluyla çözmeyi dener.

16. Yürürlük ve Fesih

- Protokol, imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.
- Taraflardan her biri; devam eden projelerde üstlendiği tüm taahhütleri yerine getirmiş olmak ve diğer taraflara **en az 30 gün önceden yazılı bildirimde** bulunmak kaydıyla tek taraflı fesih bildirimini ile protokolü sona erdirebilir.
- Protokolün sona ermesi hâlinde, devam eden projelerin akıbetine ilişkin nihai karar **ilgili üniversitelerin BAP Komisyonları** tarafından verilir.